

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 4.9.2009
KOM(2009) 451 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

**keskinäistä avunantoa tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin
liittyvien saatavien perinnässä koskevien säännösten soveltamisesta vuosina 2005–2008**

KOMISSIION KERTOMUS NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

keskinäistä avunantoa tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä koskevien säännösten soveltamisesta vuosina 2005–2008

1. JOHDANTO

Euroopan yhteisön jäsenvaltiot tarjoavat toisilleen apua tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä. Keskinäistä avunantoa koskevat säännökset annettiin alun perin 15. maaliskuuta 1976 annetussa neuvoston direktiivissä 76/308/ETY¹. Kyseinen direktiivi on korvattu 26. toukokuuta 2008 annetulla direktiivillä 2008/55/EY². Kyseisen lainsäädännön mukaisesti komission on annettava säännöllisin väliajoin kertomus keskinäistä avunantoa koskevien järjestelyjen käytöstä. Ensimmäinen kertomus (asiakirja KOM(2006) 43) annettiin 8. toukokuuta 2006. Siinä luotiin yleiskatsaus vuosina 2003 ja 2004 toteutuneeseen keskinäiseen avunantoon saatavien perinnässä. Tässä kertomuksessa tarkastellaan saatavien perinnässä vuosina 2005–2008 toteutunutta keskinäistä avunantoa. Siinä tarkastellaan myös asiaan liittyviä komission tämänhetkisiä aloitteita.

2. ANALYYSI KESKINÄISEN AVUNANNON TOIMENPITEIDEN KÄYTÖSTÄ VUOSINA 2005–2007

2.1. Alkuhuomautus

Edellisessä kertomuksessaan komissio totesi, että eri jäsenvaltioiden tilastot eivät ole tietyiltä osin johdonmukaisia. Vuosina 2005–2007 esitettyjen pyyntöjen lukumäärää koskevista tilastoista käy pääsääntöisesti ilmi, että tällaisten epä johdonmukaisuuksien lukumäärä on vähentynyt huomattavasti, vaikka pyyntöjen lukumäärä on kasvanut valtavasti.

Tämä osoittaa sen, että jäsenvaltiot ovat panostaneet paikkansapitävien tilastojen laatimiseen. Tilastojen paikkansapitävyyden paranemiseen on kiistämättä vaikuttanut 5. joulukuuta 2005 vahvistetut tilastoraportointivelvoitteita koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Jäsenvaltioiden tilastoinnista esittämiä kysymyksiä on tarkasteltu niin ikään huolellisesti perintää käsittelevässä komiteassa, minkä avulla kansalliset viranomaiset ovat pystyneet yhdenmukaistamaan mahdolliset eriävät näkemyksensä, jotka saattoivat aiheuttaa epä johdonmukaisuuksia tilastoraportoinnissa.

2.2. Euroopan yhteisön keskinäistä avunantoa koskevien pyyntöjen lukumäärän kasvu

Jäsenvaltioiden toimittamista tilastoista ilmenee, että yhteisön direktiivin nojalla esitettyjen pyyntöjen lukumäärien kehitys on kasvava (ensimmäinen pylväsdiagrammi).

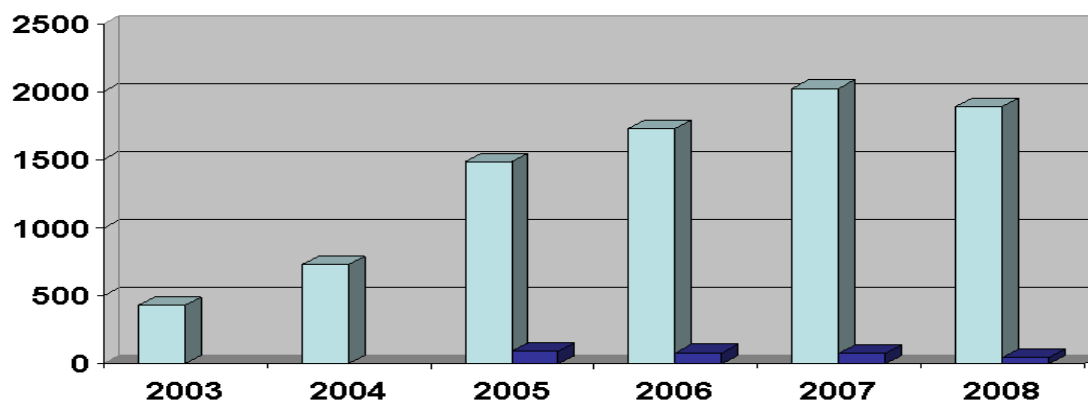
Tilastoista käy myös ilmi, että yhteisön jäsenvaltiot hyödyntävät yhteisön lainsäädäntökehystä huomattavasti useammin kuin muita saatavien perinnässä käytettävissä olevia keskinäisen avunannon välineitä kuten sopimuksia tai muita järjestelyjä. Muiden keskinäisen avunannon järjestelyjen käyttö jäsenvaltioiden välillä (toinen pylväsdiagrammi) on vähentynyt vuosina

¹ EYVL L 73, 19.3.1976, s. 18.

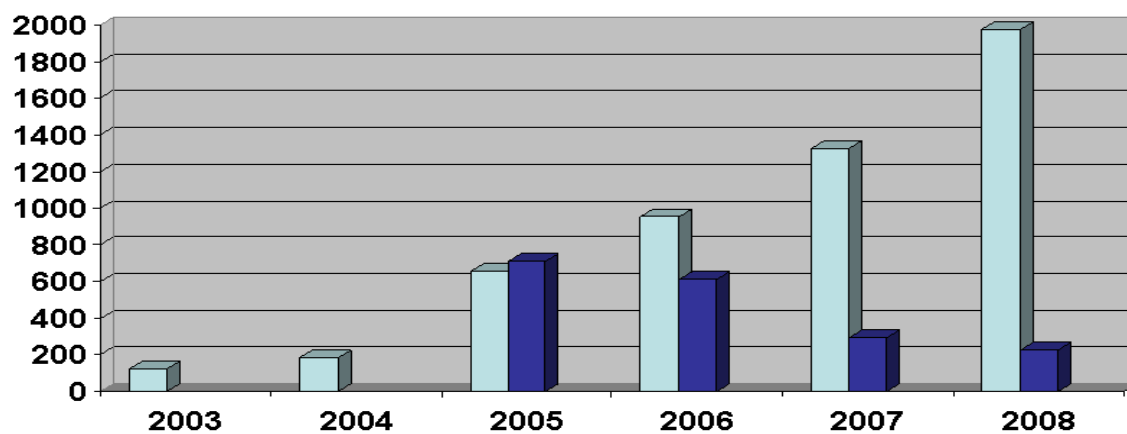
² EUVL L 150, 10.6.2008, s. 28.

2005–2008. (Tiedot muiden keskinäisen avunannon järjestelyjen käytöstä ovat saatavilla ainoastaan vuosilta 2005–2008)³.

2.2.1. Tietopyyntöjen lukumäärän kehitys

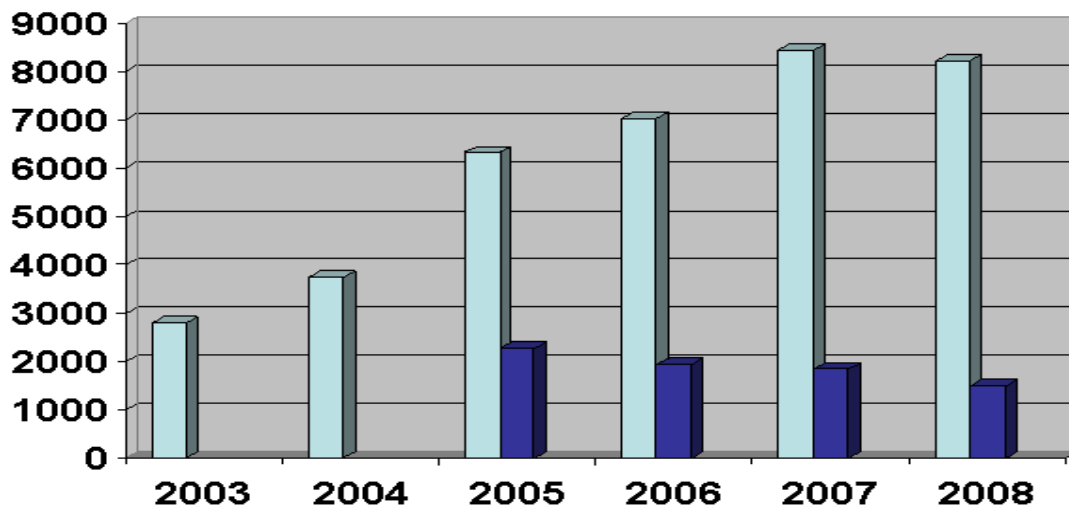

2.2.2. Ilmoituspyyntöjen lukumäärän kehitys

³ Pyynnön vastaanottaneiden jäsenvaltioiden toimittamien tilastotietojen mukaisesti.

2.2.3. Perintäpyyntöjen lukumäärän kehitys

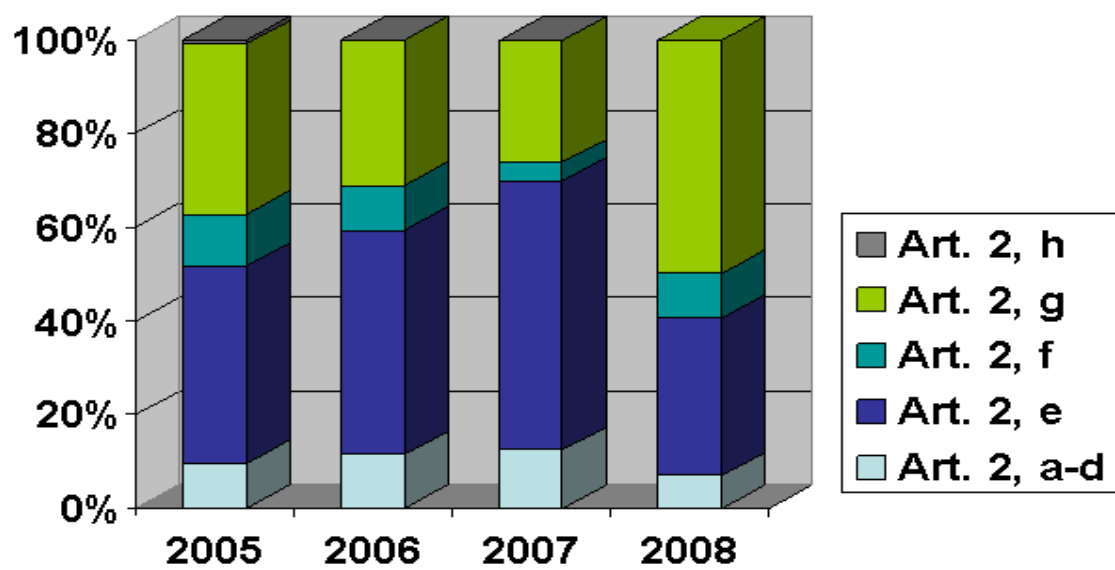

2.2.4. Perintäpyyntöjen kohteena olevien saatavien luonne

Saatavien luonne esitetään jäljempänä olevassa pylväsdiagrammissa prosentteina kaikista saatavista⁴:

- ■ arvonlisäverosaatavia koskevien pyyntöjen (joita tarkoitetaan direktiivin 2008/55/EY 2 artiklan e alakohdassa) osuus on suuri kaikista perintätoimenpiteistä koskevista pyynnöistä: niiden osuus kasvoi 43 prosentista 57 prosenttiin vuosina 2005–2007, mutta niiden osuus supistui 34 prosenttiin vuonna 2008
- ■ tulo- ja varallisuusverosaatavia koskevat pyynnot (joita tarkoitetaan mainitun direktiivin 2 artiklan g alakohdassa) muodostavat toisen merkittävän pyyntöjen ryhmän; tämän ryhmän osuus supistui 37 prosentista 26 prosenttiin kaikista pyynnöistä vuosina 2005–2007; vuonna 2008 tämän ryhmän osuus oli 50 prosenttia kaikista pyynnöistä
- ■ hyvityksiin, interventioihin ja muihin toimenpiteisiin, jotka kuuluvat Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston rahoitusjärjestelmään, sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn mukaisiin maksuihin sekä tuonti- ja vientimaksuihin liittyviä saatavia koskevien pyyntöjen (joita tarkoitetaan mainitun direktiivin 2 artiklan a–d alakohdassa) osuus on noin 10 prosenttia kaikista pyynnöistä
- ■ valmisteverosaatavia koskevien pyyntöjen (joita tarkoitetaan mainitun direktiivin 2 artiklan f alakohdassa) osuus on niin ikään noin 10 prosenttia kaikista pyynnöistä (paitsi vuonna 2007, jolloin tämä osuus supistui 4 prosenttiin)
- ■ yakuutusmaksuverosaatavia koskevien pyyntöjen (joita tarkoitetaan mainitun direktiivin 2 artiklan h alakohdassa) osuus on hyvin pieni kaikista pyynnöistä; tämän ryhmän pyyntöjä ei esitetty yhtäkään vuonna 2008.

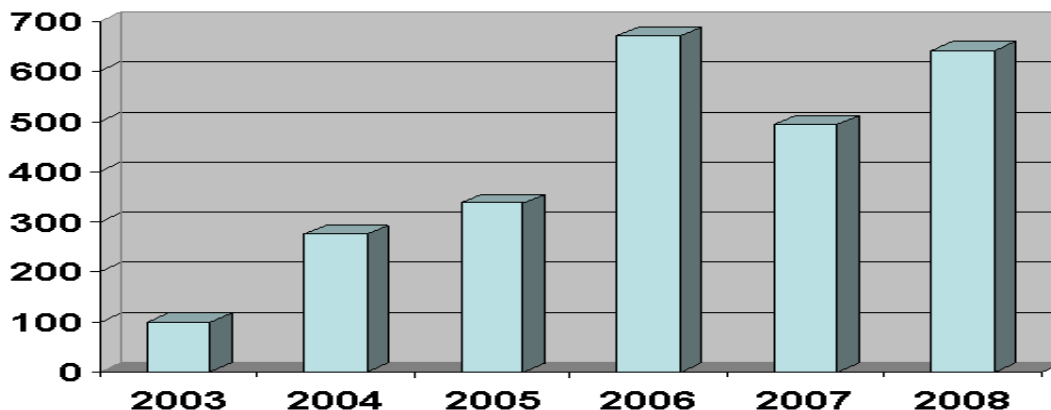
⁴ Tilastot perustuvat vastaanotettujen ja esitettyjen pyyntöjen keskiarvoon. Vuotta 2005 koskevat tilastot perustuvat 17 jäsenvaltion toimittamiin tietoihin, vuotta 2006 koskevat tilastot 20 jäsenvaltion toimittamiin tietoihin, vuotta 2007 koskevat tilastot 24 jäsenvaltion toimittamiin tietoihin ja vuotta 2008 koskevat tilastot 25 jäsenvaltion toimittamiin tietoihin..

2.3. Perittyjen summien kasvu

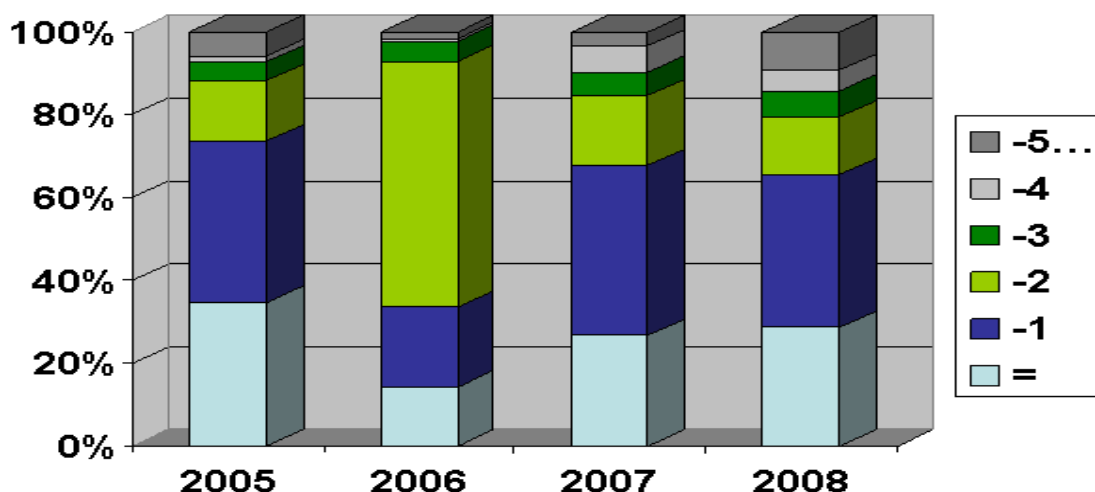
2.3.1. Perittyjen summien yleinen kehitys

Tosiasiallisesti perityiksi saadut summat ovat myös kasvaneet. Vuonna 2003 perittyihin summiin (vertailuluku 100) verrattuna perityt summat olivat yli kuusinkertaiset vuosina 2006 ja 2008⁵.

2.3.2. Toisen jäsenvaltion lukuun perittyjen summien jakautuminen pyynnön esittämisen vuoden mukaan

Kestää jonkin aikaa, ennen kuin perintätoimenpiteet voidaan toteuttaa ja ne tuottavat tulosta. Esimerkiksi pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion vuonna 2008 perimistä summista vain osa koskee kyseisen jäsenvaltion samana vuonna vastaanottamia pyyntöjä. Osa kyseisistä summista liittyy sen aikaisempina vuosina vastaanottamiin pyyntöihin. Jäljempänä olevasta pylväsdiagrammista, joka koskee vuosina 2005–2008 tosiasiallisesti perittyjä summia, käy ilmi, minä vuonna pyynnöt on alun perin esitetty. Näistä tilastoista ilmenee, että (yli) 80 % kyseisinä vuosina perityistä summista koskee pyyntöjä, jotka on esitetty samana vuonna (ilmaistu diagrammissa merkinnällä "=") tai kahden edellisen kalenterivuoden aikana (ilmaistu diagrammissa merkinnöillä "-1" ja "-2").

⁵ Pyyntöjen vastaanottaneiden jäsenvaltioiden toimittamat tilastot summista, jotka on peritty toisen jäsenvaltion pyynnöstä.

2.4. Keskinäisen avunannon tehottomuus

Keskinäistä avunantoa saatavien perinnässä koskevat tilastot vuosilta 2005–2008 osoittavat, että perityt summat ovat kasvaneet huomattavasti. Perintäpyyntöjen lukumäärä ja niihin liittyvät summat ovat kuitenkin myös kasvussa. Niinpä ero keskinäistä avunantoa koskeviin pyyntöihin liittyvien summien ja tosiasiallisesti perityksi saatujen summien välillä on edelleen suuri.

Kuten 2.3.2 kohdassa todetaan, tietyinä vuonna vastaanotetun pyynnön tiimoilta toteutettavat perintätoimenpiteet eivät välttämättä tuota tulosta heti samana vuotena. Tilastoja tästä perintätoimenpiteiden vaikutuksiin liittyvästä viipeestä ei ole saatavilla vuotta 2005 edeltävältä ajalta. Niinpä tällä hetkellä ei ole mahdollista tietää tarkasti tosiasiallisesti perittyjen summien prosenttiosuutta tietyinä vuonna esitettyjen kaikkien pyyntöjen kokonaissummasta. Tällä hetkellä saatavilla olevien vajaiden tietojen perusteella yhteisön jäsenvaltioiden toisilleen esittämissä kaikissa perintäpyynnöissä mainittujen summien toteutuma-aste on nyt todennäköisesti noin 5 %⁶.

Koska saatavien perintää koskevien avunantopyyntöjen lukumäärä ja niihin liittyvät summat ovat kasvussa, tarvitaan erityisiä toimia tällaisen avunannon tehokkuuden parantamiseksi. Nämä toimet on toteutettava sekä kansallisella että yhteisön tasolla:

- yksittäisten jäsenvaltioiden on lujitettava kansallisen lainsäädäntönsä nojalla käytössään olevia perintävälineitä ja
- Euroopan yhteisön on tehostettava ja helpotettava jäsenvaltioiden välistä keskinäistä avunantoa saatavien perinnässä.

3. YHTEISÖN UUDET ALOITTEET KESKINÄISEN AVUNANNON TEHOSTAMISEKSI SAATAVIEN PERINNÄSSÄ

3.1. Uusi neuvoston direktiivi

Tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä tapahtuvaa keskinäistä avunantoa koskevaa alkuperäistä direktiiviä 76/308/EY on muutettu useita kertoja. Siitä on laadittu kodifioitu toisinto selkeyden ja järkevyyden vuoksi. Uusi neuvoston direktiivi 2008/55/EY annettiin 26. toukokuuta 2008 ja se tuli voimaan 30. kesäkuuta 2008.

3.2. Uusi komission asetustavunantopyyntöjen esittämisen helpottamiseksi

Komissio antoi 28. marraskuuta 2008 asetuksen (EY) N:o 1179/2008, jolla korvattiin komission direktiivi 2002/94/EY 1. tammikuuta 2009 alkaen. Tällä uudella lainsäädännöllä, jolla vahvistetaan neuvoston direktiivin soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt, helpotetaan käytännön keskinäistä avunantoa, erityisesti tietojen toimittamista eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä. Tämä on välttämätöntä, koska pyyntöjen lukumäärä kasvaa koko ajan.

Uusien sääntöjen mukaan pyyntöjen ja vastausten sähköinen toimittaminen koskee periaatteessa kaikentyyppisiä keskinäistä avunantoa koskevia pyyntöjä. Uudet vakioimuotoiset

⁶ On kuitenkin syytä muistaa, että perintäpyynnöissä mainittujen summien kokonaissumma ei välttämättä vastaa tosiasiallisesti perittäviksi tulevia summia; esimerkiksi yhdestä ja samasta saatavasta on saatettu esittää useita pyyntöjä eri jäsenvaltioille tai pyyntöjä on saatettu myöhemmin perua, koska velallinen on maksanut saatavan vapaaehtoisesti tai velallinen on muutoksenhaun perusteella vapautettu summan maksamisesta. Tällä hetkellä käytössä olevat tilastot eivät mahdollista kaikkien tällaisten tilanteiden huomioimista.

pyyntölomakkeet nopeuttavat myös pyynnön esittävän ja pyynnön vastaanottavan viranomaisen välistä viestintää.

Näistä uusista pyyntölomakkeista kehitetään parhaillaan sähköistä versiota, joka mahdollistaa pyyntöjen automaattisen kääntämisen. Näiden uusien sähköisten pyyntölomakkeiden koekäyttö alkoi 1. kesäkuuta 2008. Koekäyttöön osallistuu viranomaisia kuudesta jäsenvaltiosta. Uusien sähköisten lomakkeiden odotetaan olevan kaikkien jäsenvaltioiden käytettävissä vuoden 2010 aikana.

3.3. Ehdotus uudeksi neuvoston lainsäädännöksi

Komissio esitti 2. helmikuuta 2009 ehdotuksen (KOM(2009) 28) neuvoston direktiivin 2008/55/EY korvaamisesta uusilla säännöksillä keskinäisen avunannon tehostamiseksi saatavien perinnässä.

Kyseisen ehdotuksen päätavoitteet ja -asiat ovat seuraavat:

- laajennetaan lainsäädännön soveltamisalaa maksuihin, joita nykyinen yhteisön lainsäädäntö ei vielä kata, koska sisämarkkinoiden kilpailukykyyn ja veroneutraalisuuteen vaikuttavat muutkin tekijät kuin direktiivin 2008/55/EY soveltamisalaan tällä hetkellä kuuluvien verojen maksamatta jättäminen; sisämarkkinoiden häiriöt sekä yhteisön ja jäsenvaltioiden taloudellisiin etuihin kohdistuva uhka voivat myös johtua muihin veroihin kohdistuvasta petollisesta toiminnasta
- sovelletaan ensisijaisesti yhteisön lainsäädäntöä kaikkiin pyyntöihin, jotka koskevat yhteisön jäsenvaltioiden keskinäistä avunantoa saatavien perinnässä; tällä tavoin asianomaiset viranomaiset välttyisivät ongelmilta, jotka johtuisivat siitä, että sovelletaan useita sopimuksia ja järjestelyjä, joista jokainen tarjoaa omia toisista eroavia mahdollisuuksia, ehtoja, sääntöjä ja tiedonvälitysmenetelmiä
- parannetaan mahdollisuuksia pyytää keskinäistä avunantoa ja nopeuttaa tällaisten pyyntöjen käsittelyä; tämä on välttämätöntä, koska mahdollisuudet saada saatava perityksi ovat sitä paremmat, mitä tuoreempi saatava on; perintämahdollisuuksien parantamiseksi komissio ehdottaa muun muassa seuraavia toimenpiteitä:
 - tarjotaan mahdollisuus pyytää perintätoimenpiteiden toteuttamista, vaikka pyynnön esittävä jäsenvaltio ei ole toteuttanut kaikkia asianmukaisia perintätoimia
 - vaihdetaan tiettyjä tietoja oma-aloitteisesti
 - tarjotaan perintäviranomaisten edustajille mahdollisuus olla läsnä toisen jäsenvaltion viranomaisen toimitiloissa ja osallistua sen toteuttamiin hallinnollisiin tutkimuksiin
 - yksinkertaistetaan asiakirjojen toimitusmenettelyjä ottamalla käyttöön vakiomuotoista lomaketta hyödyntävä yhteinen toimitusmenetelmä
 - kehitetään yhteisiä yhteisön välineitä, joilla mahdollistetaan soveltamisen valvontaa tai turvaamista koskevat toimenpiteet ja joilla vältetään ulkomaisiin välineisiin liittyvät kääntämis- ja tunnustamisongelmat.

4. PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

4.1. Päätelemät

Avunantopyyntöjen lukumäärän kasvu osoittaa, että jäsenvaltiot pitävät keskinäistä tiivistä yhteistyötä tarpeellisena veropetosten torjunnassa.

Vaikka perityksi saadut summat ovat kasvaneet vuosina 2005–2008, alan nykyistä lainsäädäntöä on vielä lujitettava, jotta selviydytään avunantopyyntöjen jatkuvasti kasvavista määristä ja parannetaan saatavien perinnässä annettavan avun tehokkuutta.

4.2. Suositukset

Jäsenvaltioita kehoitetaan lujittamaan kansallisen lainsäädäntönsä nojalla käytössään olevia perintävälineitä.

Neuvostoa ja Euroopan parlamenttia pyydetään hyväksymään mitä pikimmin komission 2. helmikuuta 2009 tekemä ehdotus keskinäisen avunannon tehostamiseksi saatavien perinnässä.